

Ho vūahũ na ó o Poole túara non ho Efeze kèrètíewa kuure yi

Vūahũ túaró nūhũ

O Poole lé yĩa túara ho vūahũ na kà. Ho Efeze lé ho Azii kōhũ ló-beenĩ lé bñn te bño ó o nannáa ho vūahũ mu 6a kèrètíewa kuure na bñn làa bña ká búenbúen yi. O Poole kará ho Efeze yi yú hã lúlúio bño tñn (Bè-wénia 19.1–20.1). Lé bñn món ó o túararáa ho vūahũ mu ká a wi ho kàsó yi (3.1; 4.1).

Ho vūahũ mu yi ó o Poole dó le Dónbeenĩ bárakà, ò o zéenia bño le hueekaaráa mí n̄pomu, á séraráa 6a bè-kora día o Yeesu húmú ho *kùrùwá wán pánká (1–3).

Bñn món, ó o Poole wee fan à bña búenbúen na dó mí s̄la o Yeesu yi à wé dàñ 6ua mítén làa bño le Dónbeenĩ le mu koráa (4–6).

Bño le Dónbeenĩ n̄pomu wóráa le dà-kéní ó o Poole zéenia làa bñowa bño tñn:

1. O le mu ka lòn n̄pue s̄anía, ó o Yeesu lé hã nūhũ (1.23).
2. O le mu ka lòn z̄ii mónkúio, ó o Yeesu lé le huee na 6uan ho soró d̄nía (2.20-22).
3. O le mu ka lòn h̄aa, ó o Yeesu lé o h̄aa 6àn báa (5.21-33).

Le t̄enni

¹ Mu lé ínén Poole, yĩa le Dónbeenĩ lè mí s̄ii bño á wó á ã lé o Yeesu *Krista tonkaro, lé mi wee túa ho vūahũ na kà. I wee t̄ení minén na bño s̄a le Dónbeenĩ yi [ho Efeze lóhó yi], á páanía là a

Yeesu Krista, á siadéro wo yi fára tina. ² Le wàn Maá Dónbeenĩ, là a Núhũso Yeesu Krista à wé mu sãamu làa mia, à na ho hээрà mia.

Le Dónbeenĩ sãamu na le wó làa wɛn bïo

³ Mĩ wa khòonĩ le Dónbeenĩ, dïo lé wa Núhũso Yeesu *Krista bãn Dónbeenĩ lè bãn Maá. Le wó á le Hácírĩ bè-tentewà lè mí sïwà na wee lé le cãn á wi wɛn wa páaníló là a Krista bïo yi. ⁴ Mu bon. Le Dónbeenĩ fèra hueekaa wɛn à wa páanĩ là a Krista ká bïo búu ðĩn yí léra. Le wó bũn à wa wé 6a nùpua na wee ce le yahó, à wékhe bïo yí mĩ lɛé yi. Bïo le Dónbeenĩ wara wɛn, ⁵ á le fèra le mí ì ðĩn o Yeesu Krista wán á à wéráa wɛn lè mí zàwa binbirí. Bũn lé bïo le sïi vá yi le mí ì wé. ⁶ A wa wáa ko wa wé khòonĩ le Dónbeenĩ le sãamu beenĩ bïo yi. Bũn sãamu beenĩ so le wó làa wɛn bïo le Za na le wa làa sòobɛɛ wó bïo yi.

⁷ Bïo wa páanía là a Krista, wón na kúaará mí cãni húrunnáa wa bïo yi, á le Dónbeenĩ kãnía wɛn á séra wa bè-kora día. Bũn lé le sãamu na jii mĩa, ⁸ bïo le wó á wa yú yòó puunía. Le Dónbeenĩ lè mí bè-zũnmini na jii tun ⁹ á wó á wa dàrna zũna bïo le sïi vá yi le mí ì wé na lá sà yi, bïo le fèra le mí ì ðĩn o Krista wán á à wé. ¹⁰ Bũn lé à bïo ho wáayi làa bïo ho tá wán búenbúen à le vá kúee mín wán ho páahú na le le mu ko yi o jùhũso nĩ-kénĩ tá, wón na lé o Krista.

¹¹ Bïo wa páanía là a Krista á le Dónbeenĩ hueeka wɛn à wa bïo sï le yi. Le wó mu lé bïo le fèra le mí ì wé mu. A bïo le le mí ì wé búenbúen á le wee wé làa bïo le sïi vá yi. ¹² A warén na nín-yání dó wa sĩa o Krista bïo yi wee lònĩ á wáa ko wa wé khòonĩ le le cùkú beenĩ bïo yi.

13 Minén mún páanía là a Krista. Mi já le bín-
tente na lé ho tũíá poni na wee kǎní mia á dó mi
sía o Krista yi. Bïo mi páanía làa wo, á le Dónbeenĩ
nɔn mí Hácírí mia, ðïo á le dó mí jii le mí ì na.
Dén Hácírí so lé le Dónbeenĩ fiimini na bò mi wán.
14 Bïo le Dónbeenĩ fèra nɔn dén Hácírí so wɛn, á wa
wǎa dà à zũn le. Le mún nè na hǎ kǎa na le dó mí jii
le mí ì na wɛn. Hǎn kǎa so á wa à yí pǎahũ na á le
khíi tíi warén búenbúen na bïo sǎ le yi kǎníló jii.
A wa wǎa kɔ wa wé khòoní le Dónbeenĩ le cùkú
beenĩ bïo yi.

O Poole fioró na ó o wó bïo

15 Lé bũn nɔn á bïo á ìnén já bïo mi dórǎa mi
sía o Núhũso Yeesu yi bïo, làa bïo mi warǎa bǎa
búenbúen na bïo sǎ le Dónbeenĩ yi bïo, 16 á ì wee
dé le Dónbeenĩ bǎrǎkà fɛɛɛ mi bïo yi, á wee fio
mi bïo yi. 17 Ì wee fio wa Núhũso Yeesu *Krista
bàn Dónbeenĩ yi, ðïo lé wàn Maá cùkúso, le le
na mu bïo zũníló pǎnká mia, à wé zéení mu bïo
làa mia mí Hácírí pǎnká yi, bèra a na à mi wíoka
zũn le sese. 18 Le le hén mi hácírí à bïo mi dó
mi sía wee lòoní na le von mia bïo yi à mi dàñ
zũn. A mi mún dàñ zũn le Dónbeenĩ kǎa na semu
bàn sǎi mǎa bïo, hǎa á bǎa bïo sǎ le yi níní wi yi.
19 A mi mún dàñ zũn le Dónbeenĩ pǎnká beenĩ
na bàn sǎi mǎa bïo, hǎa le wee séení lè warén na
dó wa sǎa le yi. Hón pǎnká beenĩ so lé hǎa 20 ó o
vèení là a Krista á yòó bǎrǎ mí nín-tǎnĩ ho wáayi.
21 Le Dónbeenĩ yòonía a Krista kǎa sǎi hǎ pǎnkáwǎ
lè mí sǎiwǎ búenbúen jũhũ wán, o yèni po hǎ
pǎnkáwǎ búenbúen yènnǎa, hǎa hǎ làa na kǎ wán
làa hǎa wi lè ho món. 22 Le Dónbeenĩ bǎrǎ a Krista
mu bïo búenbúen jũhũ wán, á wón na wi mu

bïo búenbúen jùhù wán á le wó lè 6a kèrètɛwa búenbúen kuure jùhúso. ²³ Dén kuure so lé o sǎnía, ó o Krista mu mí kùure wi yi jii sú, ó o mún sú hǎ làa búenbúen.

2

Le Dónbeenĩ sǎamu na kǎnía wɛn bïo

¹ Minén wékhewa lè mi bè-kora na mi lá wee wé bïo yi, á mi lá lé 6a nùpua na húrun mu húmú binbirĩ le Dónbeenĩ cón. ² Mi lá wee 6ua miten lè ho dímjása na yí zǔ le Dónbeenĩ bïo síi, á wee wé 6a cínáwa jùhúso síi bïo. Ba cínáwa jùhúso mu lé yǎa wee wíoka vǐnǐ bia pá le Dónbeenĩ síi bïo wéró. ³ Warén búenbúen mún lá ka lè 6a bïo, á wee wé bïo wa sía wee vá yi na yí se. Wa lá wee wé bïo yí se na sí wa sǎnía lè wa yilera yi. Lé bǔn nɔn á le Dónbeenĩ mún lá ko le síinǐ warén júná làa bia ká bïo.

⁴ Εε ká le Dónbeenĩ màkárí 6èntǐn jii mía. Bïo á le wa wɛn dàkhíina, ⁵ lé bǔn te bïo le nɔnnáa le mukǎnǐ binbirĩ wɛn wa páaníló là a *Krista bïo yi, hàrí ká wa lá lé 6a nùpua na húrun mu húmú binbirĩ wa bè-kora bïo yi. Mu bon. Lé le Dónbeenĩ sǎamu kǎnía mia. ⁶ Á wa páaníló là a Yeesu Krista bïo yi á le mún páanía vèenía wɛn làa wo, á yòó bàrá ho wáayi. ⁷ Le Dónbeenĩ wó mu tentemu làa wɛn wa páaníló là a Yeesu Krista bïo yi, bèra à na à le sǎamu na jii mía à le zéení lè 6a nùpua búenbúen ho yǐró na lua yi. ⁸ Mu bon, mu lé le Dónbeenĩ lè mí sǎamu nɔn mi kǎníanǎa mi siadéro le yi bïo yi. Ho kǎnǐló mu bïo yí ló mia, mu lé le Dónbeenĩ wó mu làa mia làa kǎamǎa. ⁹ Ho kǎnǐló mu bïo yàá pá yí ló mi wǎrá yi, ó o 6úi wǎa

yí ko ò o yòní mítén mu bïo yi. ¹⁰ Mu bon. Le Dónbeenĩ lé ðïo má wɛn, á nɔn le mukãní binbirĩ wɛn wa páaníló là a Yeesu Krista bïo yi, bèra a na à wa wé wé hã wén-tentewà, hã le fèra bò le wa wé wé.

Ba zúifùwa làa bia yínɔn ba zúifùwa wó le dà-kéní

¹¹ Minén na yínɔn ba *zúifùwa, mi bíní leéka bïo mi lá karáa bïo. Ba zúifùwa le mí lé le Dónbeenĩ nïpomu bïo ba kúiora bïo yi. A ba jina mia lé bïo mí yí kúiora lè ba bïo síi. ¹² Ho pãahũ mu yi, ká mi yí zũ a Krista. Mi lá yí dà máa mí máa dé o *Isirayɛle nïpomu jii, bún na le Dónbeenĩ léra á mu bïo sã le yi. Le Dónbeenĩ páanii na le bò làa bïo le dó mí jii le mí ì wé á mi níi lá mía yi. Mi lá buan miten ho ðímíjã yi ká bïo mi dó mí sĩa wee lòní lá mía, mi lá yí zũ le Dónbeenĩ. ¹³ Ɛɛ ká hã laà na kà wán, mi páaníló là a Yeesu *Krista bïo yi, á minén na lá khèra le Dónbeenĩ yi á wãa vá buéé bó le yi, o Krista na kúará mí cãni húrunnáa mi bïo yi pánká yi. ¹⁴ Mu bon. O Krista mu mítén lé yã dó ho héerà wa pãahũ. Hã jinmia na lá wi ba zúifùwa làa bia yínɔn ba zúifùwa pãahũ lòn soró, ó o buéé fù léra mí húmú pánká yi, á wó ba lè mu nïpomu dà-kéní. ¹⁵ Ba zúifùwa làndá làa bïo ba bò henía búenbúen ó o buéé bó jùhũ, bèra a na à ba wé le kuure dà-finle ba páaníló làa wo bïo yi. Lé bún ó o wó á dórãa ho héerà ba pãahũ. ¹⁶ O Krista mu wó á hã jinmia na lá wi barén mín yi pãahũ á wãa vó. O wó á ba lé le kuure dà-kéní, á wó á ba bíníia sí lè le Dónbeenĩ o húmú ho *kùrùwá wán pánká yi. ¹⁷ O Krista mu buéé buera ho héerà bín-tente á nɔn minén na lá khèra lè le Dónbeenĩ yi, lè

warɛn na ɓó le yi. ¹⁸ Mu bon, lé o Krista mu ɓio yi á wa ɓúenɓúen dà à ðinnáa wàn Maá Dónbeenĩ yahó, le Dónbeenĩ Hácírí dà-kéní na wa yú pànká yi.

¹⁹ Awa, á minén na yínɔ́n ɓa zúifùwa, mi wáa yínɔ́n nĩ-hãní na ɓio yí sã le Dónbeenĩ nĩpomu yi, mi wáa wee mĩ dé le Dónbeenĩ nĩpomu jii, mi lé le Dónbeenĩ zii nùpua. ²⁰ Mi ka lòn zii na ɓa wee so ɓàn mónkúio. Ba tonkarowà lè ɓa jì-cúa fɛerowà ka lòn zii jùhũ. Ká a Yeesu Krista mí ɓɛere ka lòn huee na ɓuan ho soró ðnía. ²¹ Lé wa páaníló là wo ɓio yi á wa ɓuannáa mín yi sese lòn zii mónkúio, á soni wee yòo, à wé le zii na ɓio sã a Jùhũso yi. ²² Lé mi páaníló là a Krista ɓio yi á minén mún làa ɓia ká ɓuannáa mín yi lòn zii mónkúio, à wé le zii na le Dónbeenĩ wi yi lè mí Hácírí.

3

Ho tonló na le Dónbeenĩ kàràfáa o Poole yi

¹ Lé bún te ɓio á ñén Poole wee fio le Dónbeenĩ yi mi ɓio yi. Ba dó mi ho kásó yi lé ɓio á ñ lé o Yeesu *Krista ton-sá minén na yínɔ́n ɓa *zúifùwa ɓio yi.

² Ho tonló na le Dónbeenĩ kàràfáa mi lè mí sãamu mi ɓio yi á mi jà ɓio kɛ́nkɛ́n. ³ Le Dónbeenĩ zéénia mu ɓio na lá sà yi làa mi, ɓio á ñ túara ðání yi cínú. ⁴ Mi kàràna ho, á mi ì mi ɓio á ñ zúnáa mu ɓio na lá sà yi o Krista ðání yi ɓio. ⁵ Mu ɓio mu á le yí fèra yí zéénia lè ɓa nùpua na hàání làa ɓio á le zéénianáa mu hã làa na kà wán lè warɛn na lé le tonkarowà, lè le jì-cúa fɛerowà, mí Hácírí pànká yi. ⁶ Mu ɓio mu lé ɓio kà: ɓia yínɔ́n ɓa zúifùwa páaníló là a Yeesu Krista ɓio yi, á ɓa wáa kɛ́ra hã

kɪa yi làa bɪa lé ɓa zúífùwa, ɓa lé le kuure dà-kéní làa ba, á mu bè-tentewà na le Dónbeenĩ dó mi jii le mí ì wé è na mí n̄pomu yi á ɓa níní mún wi yi. Bún dà wee wé le bín-tente pànká yi.

⁷ Lé dén bín-tente so á ì wee bue lé b̄io le Dónbeenĩ lè mí s̄amu á n̄n ho tonló mu mi ì á ì wee sá lè lerén mí b̄ere pànká. ⁸ B̄ia b̄io s̄a le yi búenbúen t̄iahú ínén lé ȳia b̄io n̄hú m̄ia po ɓa. Ee ká le Dónbeenĩ lè mí s̄amu m̄ahá pá n̄n ho tonló mu mi le ì bue o Krista bè-tentewà na jii m̄ia b̄io à na b̄ia ȳin̄á ɓa zúífùwa yi. ⁹ Á le mún n̄n ho tonló mi à b̄io le le mí ì wé na lá sà yi wéró à ì zéení b̄io wéréwéré na ɓa n̄pua yi. Le Dónbeenĩ, d̄io léra mu b̄io búenbúen, á lá sà mu yi hàání. ¹⁰ Mu wó bèra a na à ho wáayi pànkáwá w̄aa z̄ún le bè-z̄únminĩ lè mí s̄iwà b̄io, ɓa kèrèt̄ewa búenbúen kuure pànká yi. ¹¹ Bún á le Dónbeenĩ fèra le mí ì wé ká b̄io búí d̄in̄ yí léra, lé bún le w̄aa tíra jii wa N̄húso Yeesu Krista yi. ¹² Wa p̄aníló làa wo lè wa siadéro wo yi b̄io yi, lé bún n̄n á wa dà wee d̄innáa le Dónbeenĩ yahó ká z̄ání m̄ia w̄en. ¹³ Lé bún te b̄io á ì ì floráa m̄ia à le lònbee lè mí s̄iwà na á ì wee lá mi b̄io yi à mi yí t̄éé mi bàra b̄io yi. Le lònbee mu wee zéení le mi b̄io n̄hú wi binbirí.

Le waminí binbirí na ó o Krista zéenia

¹⁴ Lé bún te b̄io á ì wee f̄ará ì n̄nkó n̄n wán wán Maá Dónbeenĩ yahó à fio, ¹⁵ dén na lé h̄a z̄i-n̄n na ho wáayi làa h̄ia ho tá wán búenbúen b̄an Maá. ¹⁶ Ì wee fio lerén na semu b̄an sii m̄ia yi, le le Hácírí dé ho pànká m̄ia ¹⁷ à mi siadéro o *Krista yi b̄io yi, ò o keń làa m̄ia f̄éé. Ì wee fio le mi wań le Dónbeenĩ, à minén mún wań mín. Ká mi wee wé bún, á mi ì keń lòn v̄indèe na naní zon ho tá yi, tàá

lòn zĩ na ɲúhũ fàrá se. ¹⁸ Bũn lé bĩo á à na á minén làa bĩa bĩo sã le Dónbeenĩ yi búenbúen á à zũrnáa le o Krista bɛntĩn wa wɛn làa sòobɛɛ. ¹⁹ A bĩo ó o Krista wa làa wɛn á mi ì zũn, hàrí ká nùpue yí dà máa zũn mu máa véení. Lé bũn ñ na ká mi ì keń làa bĩo le Dónbeenĩ le mi keńnáa búenbúen.

²⁰ Le Dónbeenĩ dà mu bĩo búenbúen. Bĩo wa dà à fio le cɔn, hàrí bĩo wa yàá wee leéka, bũn búenbúen á le bè-wénia wee puuní yi lè le pánká na le wee séení làa wɛn. ²¹ A mi wáa wa khòoní le Dónbeenĩ bĩo le wee ñn ɓa kèrètíɛwa búenbúen kuure là a Yeesu Krista wán à wé bĩo yi. Mĩ wa khòoní le féɛɛ hã lúlúio na ɲii mía yi. *Amiina!

4

Wa lé le dà-kéní

¹ A bĩo á ñén Poole na wi ho kàsó yi o Núhũso tonló na á ì wee sá bĩo yi wáa wee cà mi cɔn làa sòobɛɛ lé bĩo kà: Minén na le Dónbeenĩ von, mi ɓua miten làa bĩo mu koráa. ² Mĩ wé liiní miten à wé wayi, à wé ɲi mi yiwa. Mĩ wé hĩ mi sĩa mín bĩowa yi bĩo mi wa mín bĩo yi. ³ Le Dónbeenĩ Hácírí wó mia lè le dà-kéní, á mi bánbá à ho hээрà keń mi pãahũ, à mi wé le dà-kéní féɛɛ.

⁴ Wa lée dà-kéní làa bĩo á hã sãnia lée dà-kénínáa, á le Dónbeenĩ Hácírí dà-kéní lé ñio á wa búenbúen yú, á bĩo wa búenbúen mún dó wa sĩa wee lòní lée dà-kéní, bĩo le Dónbeenĩ dó mí ɲii le mí ì na wɛn pãahũ na le von wɛn yi. ⁵ Wa Núhũso lée ñi-kéní, á mu bĩo na wa tà yi lée dà-kéní, á ho *bátéèmu na wa yú mún lée dà-kéní. ⁶ Le Dónbeenĩ lée dà-kéní á lé wa búenbúen Maá. Le wi wa búenbúen ɲúhũ wán, le wee ñn wa búenbúen

wán à wéráa bío le le mí ì wé, le wi wa búenbúen yi.

⁷ Εε κά le Dónbeenĩ màhá hǎn wa nĩ-kéní kéní lè mu bíowa wéró pánká làa bío ó o *Krista le mu koráa. ⁸ Bío kà lé bío túara le Dónbeenĩ bíonĩ vūahũ yi:

«O wĩikaa mí zúkúsa na ó o dàrna á khèra yòoraráa.

O nɔn mí bè-hǎnia ba nùpua yi.»*

⁹ Bío ba wee bío le «o yòora», bún kúará lée webio? Bún wee zéení le sǎni ò o yòo, ó o lion ho tá wán vó. ¹⁰ O orén mu na lion làa bún bío, lé orén nĩ-kéní mu lé yĩ pá bíní yòora ho wáyai nún-tǎahũ á tíraráa mu bío búenbúen nĩ. ¹¹ Lé orén hǎn ba nùpua lè mu bíowa wéró pánká: Ba búí ó o wó lè mí tonkarowà, ba búí ó o wó á ba wee fεε le Dónbeenĩ ni-cúa, ba búí ó o wó á ba wee bue le Dónbeenĩ bín-tente. Ba búí ó o wó á ba wee pa le Dónbeenĩ nĩpomu bío à kàrán ba. ¹² O nɔn bún bíowa so wéró pánká à bán nùpua so wé dàní séení bío bío sǎ le Dónbeenĩ yi à ba dàní sá nanáa le yi, bèra a na à ba kèrètíewa búenbúen kuure na lé o *Krista sǎnía à pánká wé dé wán. ¹³ Lé bún ñ na á wa siadéro le Dónbeenĩ Za yi là a zũnló á à wé wɛn lè le dà-kéní, à wé ba kèrètíewa na dǎn vó, là a Krista na á bío búí yí fòora yi bío síi. ¹⁴ Ká mu wó kà, á wa wǎa máa bíní máa keń lòn háyónzàwa na khàró yí do, lòn woohũ na ho pinpiró lè mu numu yànbónló wee hée yèrémáka. Nĩ-khàwa máa bíní máa vĩnĩ wɛn máa yí lè mí kàránló. ¹⁵ Ká wa wee mĩ ho tũíá na mín yi bío wa wa mín bío yi, á wa keńló là a Krista bío síi wé è dé wán ká mu wà, wón

* **4:8** Mi loń Lení vūahũ (Psaumes) 68.19

na lé ho nùhú. ¹⁶ Lé orén wee wé ò o nìpomu wé le dà-kéní, làa bïo ó o nùpue sánia bïo cɛ́kaaraa mín yi wó a nùpue bïo síi. Ká a nùpue sánia biowa lè mí dà-kéní kéní wee sá mí tonló làa bïo mu koráa, à hã dã wé se. Lé kà síi ɓa kèrètɛwa ɓúenɓúen kuure bïo karáa. Ká ɓa lè mí nì-kéní kéní wa mín, á wee sá mí tonni làa bïo mu koráa, à le kuure mu dã wé se.

Le mukān-finle na ɓa kèrètɛwa yú bio

¹⁷ Awa, á bïo kà lé bïo á ï ï hení ï na mia wa Nùhúso yèni yi: Mi wáa yí bíní yí ɓua miten làa bïa yí zū le Dónbeení bïo síi. Ba wee bè mí yilera mu bè-káamáa wán. ¹⁸ Ba yí zū dè le Dónbeení bïo dǎní yi. Le mukānī binbirī na wee lé le Dónbeení cón á ɓa níi mía yi. Lé bïo ɓa tun mí yiwa, á le Dónbeení bïo dǎní yi á ɓa mún yí zū hàrí dè. ¹⁹ Ba yí zū n̄yio. Mu koomu lè mí síwà á ɓa wee wé ká ɓa wà, mu jii finíi mía. ²⁰ Ká p̄ahú na minén tà a *Krista bïo yi, á yínɔ́ làa b̄n̄n síi á ɓa le mi ɓua lè miten. ²¹ Bïo bïo ciran wo ɓúenɓúen á minén ná kénkén, á mi páaníló làa wo bïo yi á ɓa mún kàráanna mia là a Yeesu Krista mu t̄iáa poni. ²² B̄n̄n wee zéeni le mi ko mi día bïo mi fù wee ɓua lè miten ká mi yínɔ́ ɓa kèrètɛwa. B̄n̄n p̄ahú ká bïo ɓa nùpua sía wee vá yi na wee v̄iiní ɓa á wee yáa mia. ²³ Mi día le le Dónbeení yèrémá mia à mi yilera wé hã bè-fla. ²⁴ Mi yèrémá wé ɓa n̄-fla. Le Dónbeení wó mia lè ɓa n̄-fla à mi ɓonmín làa de. A mi wáa ɓua miten héha làa b̄n̄n, à wé ɓa nùpua na téréna á wee ce le Dónbeení yahó làa bïo le t̄iáa poni b̄oráa mu.

²⁵ Awa, á mi wáa khí hã sabíoní f̄uualó yi. Mi wé m̄i ho t̄iáa na mín yi, lé bïo wa lé hã sánia dà-kéní.

26 Ká mi sĩa wé câ à mi yí wé bè-kora. Mi wé yí dĩa le le wii tè ká mi sĩa pá wee cĩ. 27 Mi yí dĩa le o *Satāni yí pānká mi wán. 28 Yia lá léé kònlo à ɓànsò yí bīnī yí ɓuaa bīo. Bānsò wé sá ó ò yí mu bīo á à ɓlānāa mí mākóo, á mún ñ sēenínāa ɓa ñi-khenia. 29 Mi wé yí mĩ bín-kora na mín yi. Hã bín-tentewà na dà à hení ɓa nùpua sĩa ho pāahũ na mu ko yi lé hĩa mi wé bío bèra a na à bĩa wee jí hã à hã wé sēení. 30 A le Dónbeenĩ Hácírí na le ñon mia á mi yí véení yi. Dén Hácírí so lé le Dónbeenĩ fiminĩ na bò mi wán, à zéení le mi bīo sã le yi, á pan ho pāahũ na le khíi tíi mi kãníló ɓii. 31 Bīo ɓa wó làa mia ká mu yí se, à mi yí ɓua mi yiwa yi. Mi wé yí cĩi mi sĩa mín wán. Mi wé yí zá làa mín, mi wé yí là mín. Mi dĩa mu sũnsũmámu lè mí sīwà. 32 Mi wé wé mu tentemu làa mín, à zūnín mín mākárí. Mi wé sén dĩa na mín yi làa bío le Dónbeenĩ ñin o *Křista wán á séra dĩa ñonnāa mia.

5

1 A bío mi lé le Dónbeenĩ zàwa na le wa làa sòobéé, á mi cén wé wé lè le bío síi. 2 Mi le le waminĩ wé mi mi wára ɓúenɓúen yi làa bío ó o *Křista wararáa wen á húrun wa bío yi. O wara wen á ñon mí mukānĩ wa bío yi. Bío ó o wó lé le muinĩ na bío sí le Dónbeenĩ yi. 3 Bío mi bío sã le Dónbeenĩ yi, á mi wāa ko mi khí ho hã-fénló lè ho bá-fénló lè mí sīwà yi, à khí hã ñyi-wára na sīii mia yi. Mi yí wé nùpua na yĩo yí máa sí làa bío. Būn bīowa so ɓúenɓúen á yí ko à mu bío wé mĩ léé mia hùúu. 4 Hã ñyi-bíoní lè hã bín-conconwà lè hã kàakó-bíoní á mi yí ko mi wé bío. Bío mi ko mi wé wé lé le Dónbeenĩ bārakà déró. 5 Mi ko mi zūn

mu sese le bɛa wee wé ho há-fénló lè ho bá-fénló lè mí síwà, làa bɛa wee wé há n̄yi-wára na s̄ii m̄ia bán búenbúen m̄aa dí le Dónbeen̄i là a Krista béen̄i h̄úú. A bɛa ȳio ȳi m̄aa sí lè mu b̄io, bán mún m̄aa dí le béen̄i mu. Lé b̄io á b̄io ɛa wee cà ka lòn w̄onna na ɛa dó mí s̄ia yi. ⁶ Mi ȳi día le ɛa n̄i-khàwa à v̄iní m̄ia lè mí b̄ioní, lé b̄io á b̄ia ȳi m̄aa bè le Dónbeen̄i b̄ioní yi à ɛa wee wé bún b̄iowa so á le kh̄ii síiní n̄úná. ⁷ Awa, á minén ȳi léé ɛa wára yi làa ba.

⁸ Mu bon. Mi lá wi le t̄íbírí yi, ká mi páaníló là a Krista b̄io yi á mi w̄aa wi mu khoomu yi. A mi cén w̄aa ɛua miten làa b̄ia wi mu khoomu yi b̄io. ⁹ Lé b̄io á b̄ia b̄io s̄a mu khoomu yi á wee wé há wára na se, na téréna, á b̄io lé ho t̄úia. ¹⁰ A mi cén bánbá à mí z̄ún̄ b̄io sí a N̄úh̄so yi, ¹¹ à há wára na c̄nú m̄ia, háa á b̄ia b̄io s̄a le t̄íbírí yi wee wé à minén ȳi léé yi làa ba. Mi ȳaa b̄io mu wéréwéré le b̄io ɛa wee wé á ȳi se. ¹² Mu bon, b̄io ɛa wee s̄anka miten wé á b̄ioró n̄yio ȳaa wi. ¹³ Eɛ ká ɛa wára mu búenbúen á b̄io b̄ia wéréwéré, à mu k̄eín lòn khoomu á ló mu wán. ¹⁴ Mu bon, mu b̄io búenbúen na mu khoomu ló wán bún b̄io so b̄io s̄a mu yi. Lé bún n̄on á b̄io ká b̄iaráa:

«Ūnén na d̄uma, s̄in.

H̄iní lé ɛa n̄i-hía t̄iah̄,

ó o Krista á à dé mí khoomu ū wán.»

¹⁵ Awa, á mi cén pa miten b̄io b̄io mi ì ɛua lè miten d̄ání yi sese. Mi wé mu bè-z̄ún̄miní b̄ansowà ká mi ȳi wé b̄ónbúwá. ¹⁶ P̄aah̄ lée p̄aah̄ na mi dà à wé mu bè-tentewà yi à mi wé mu lé b̄io ho p̄aah̄ na wa wi yi n̄upua wee wé mu bè-kora dàkh̄ina. ¹⁷ Lé bún n̄on á mi ko à mi bánbá à mí z̄ún̄ b̄io ó o N̄úh̄so le mí wé wé ká mi ȳi wé ɛa n̄upua na ȳi wi

mi zũn bïo. ¹⁸ Mi wé yí ɲu ho dɪvɛ́n dà kɦí, bũn wee yáa o nùpue. Ká mi wé díá le le Dónbeenĩ Hácírí pánká à kɛ́n mi wán. ¹⁹ Mi wé sío hã lení lè mi síiwà na wee lé le Dónbeenĩ cón à henínáa mín síá. Mi wé sío à khòní a Nùhũso lè mi síá búenbúen. ²⁰ Mi wé dé wàn Maá Dónbeenĩ bárákà fɛɛɛ mu bïo búenbúen bïo yi, wa Nùhũso Yeesu Krista yèni yi.

Bïo 6a kèrètɛwa ko 6a wé 6ua làa mín

²¹ Bïo mi wee kònbi o Krista, á mi wé liiní mítén na mín yi.

²² Háawa, mi wé liiní mitén na mi bárání yi làa bïo mi wee liinínáa mitén à na a *Krista yi bïo síi. ²³ Mu bon, o háa ɲuhũso lé 6àn báa, làa bïo 6a kèrètɛwa búenbúen kuure ɲuhũso lé o Krista bïo síi. Le kuure mu lé o sánía na ó o kánía. ²⁴ Bïo á 6a kèrètɛwa búenbúen kuure wee liinínáa mítén à na a Krista yi, lé bũn 6àn síi à 6a háawa mún wé liinínáa mítén à na mí bárání yi mu bïo búenbúen yi.

²⁵ Báawa, mi wé wań mi hánání làa bïo ó o Krista waráa 6a kèrètɛwa búenbúen kuure bïo síi, á nɔn mi mukánĩ le bïo yi. ²⁶ O wó bũn bèra a na à le bïo sí le Dónbeenĩ yi. O ceéra le lè mu ɲumu lè le bionĩ, ²⁷ bèra a na à 6a kèrètɛwa búenbúen kuure mu wé dɛɛ na wee ce, á fianĩ mía yi, á cùkú wi, à le dàń dɪn o yahó ká bè-kohó yèni yí máa ve léé le yi. ²⁸ Bũn búenbúen wee zéení bïo ó o báa ko ò o wańnáa mín háa. O ko ò o wań wo làa bïo ó o waráa mi kùrú sánía. Báa na wa mín háa se o wa mítén. ²⁹ A nùpue na 6èn dɪn ɲina mí sánía wón mía. O yàá wee wé díiní hã à pa hã bïo, làa bïo ó o Krista wee wéráa mu lè 6a kèrètɛwa búenbúen

kuure ³⁰ na lé o sǎnía bǐo síi. A warén so yínǎn o sǎnía biowa búii le? ³¹ Le Dónbeenǐ bionǐ vǔahǔ yi á bǐo kà lé bǐo túara: «Lé bǔn nǎn ó o báa á à día mín maá lè mín nu ká à lé lè mín háa, á ba mí nùwǎ jun á à wé sǎnía dà-kéní.»* ³² Bǐo bía kà léee bè-beenǐ na sà yi. A ínén wee bǐo le mu lé o Krista lè ba kèrètíewa búenbúen kuure bǐo á mu wee zéeni. ³³ Ká mu màhá mún wee zéeni minén bǐo: Ba báawa lè mí nǐ-kéní kéní ko ba warí mí háání làa bǐo ba waráa míten bǐo síi. A ba háawa mún ko à ba wé kǎnbi mí bǎrání.

6

¹ Zàwa, mi wé bè mi maáwà lè mi nuwà bioní yi mi páaníló là a Núhúso bǐo yi. Lé bǐo á lé bǔn mi ko à mi wé wé. ² Le Dónbeenǐ bǐo na le bò henía tǎahǔ, á bǐo lé nín-yání dó mí jii bò wán lé bǐo kà: «Wé kǎnbi mǐn maá lè mǐn nu, ³ á ũ bǐo á à wé se á à yí le mukǎn-tóní ho tá wán.»*

⁴ Maáwà, mi wé yí cǐí mi zàwa sía. Mi wé bé ba sese à zéeni ba làa bǐo sí a Núhúso yi à buaráa ba.

⁵ Wobáani, mi wé bè mi júnása na wi ho díímǐjá yi bioní yi. Mi wé kǎnbi ba sese lè le yi poni. Mi wé bè ba bioní yi làa bǐo mi wee bèráa o *Krista bioní yi bǐo síi. ⁶ Mi wé yí wé mu ba yǐo yi mí dòn à càráa le yèni ba cǎn. Ká mi wé wé bǐo le Dónbeenǐ síi vá yi lè mi sía búenbúen lé bǐo mi lé o Krista wobáani. ⁷ Mi wé sá na mi júnása yi lè mi sía búenbúen, à kǎn lè mu lé o Núhúso á mi wee sá na yi, ká mi yí máa sá na nùpua yi. ⁸ Mi zǔn le bǐo mi nǐ-kéní kéní

* **5:31** Mi loǎ Bǐo núhǔ búenǐ vǔahǔ (Genèse) 2.24 * **6:3** Mi loǎ Léro vǔahǔ (Exode) 20.12; Làndá zéenióló vǔahǔ (Deutéronome) 5.16

wee wé ká mu se á mi khii yí bân cǔnú o Núhũso cǔn, à mi wé wobáaní tàá nùpua na wi mítén.

⁹ Wobáaní júnása, mi mún ɓua mi wobáaní sese. Mi wé yí là hɛɛrè làa ba. Mi zǔn le minén làa ba á lɛéra a Núhũso nǐ-kéní yi, wón wi ho wáayi, o yí máa hueeka nùpua mín yi.

Hã fio sĩa na le Dónbeenĩ nɔn wɛn bïo

¹⁰ Bïo á ï bío ò na mia á à véenínáa lé bïo kà: Bïo mi páanía là a Núhũso, á mi cà ho pànká orén na pànká beenĩ bân sii mía cǔn. ¹¹ Mi khuii hã fio sĩa na le Dónbeenĩ nɔn mia, à dàń fàrá dǐn sánsáráa o *Satãni nǐ-khènló. ¹² Mu yínɔn nùpua á wa wee firáa, ɓùeé. Lé hã pànká-sũmáa na yí máa mi, hĩa wee dí le béenĩ ho dímíjá na bïo sã a Satãni yi yi, lè hã pànká-sũmáa na wi ho wáayi, lé hǔn wa wee firáa. ¹³ Lé bǔn nɔn á ï le mi khuiiráa hã fio sĩa na le Dónbeenĩ nɔn mia ɓúenɓúen, bèra a na ká pãahũ na mu wé here yi à mi dàń dǐn à sánsá mu, á mu véenii ká mi pá à fàrá à dǐn. ¹⁴ Awa, á mi wãa wíoka mitén. Mi dǐn le Dónbeenĩ tũiá poni wán à bǔn wé lòn ku-cɛɛní na mi can lè mi kuio. Mi wé ɓa nǐ-térénnia à bǔn wé lòn hĩa hèenii sĩa á mi pon mi kosía yi. ¹⁵ Mi ca mi kuio le Dónbeenĩ bín-tente na wee na ho hɛɛrà buero yi, à bǔn wé lòn nakãa á mi zã. ¹⁶ Pãahũ lée pãahũ, à mi wé wíoka dé mi sĩa le Dónbeenĩ yi, à bǔn wé lòn hĩa hèenii sĩa na mi ɓuan mi yahó à hɛráa o Satãni hĩa dãnaso. ¹⁷ Mi wíoka zǔn kénkén le le Dónbeenĩ kãnía mia, à bǔn wé lòn kónlè na mi ɓúra. Mi wíoka zǔn le Dónbeenĩ biónĩ sese à bǔn wé lòn khà-tóní, hĩa le Dónbeenĩ Hácírí nɔn mia. ¹⁸ Mi wé fio le Dónbeenĩ yi féɛɛ mu bïo ɓúenɓúen bïo yi, à wé día le le Dónbeenĩ Hácírí dí mi yahó à mi fioráa.

Bɔ́n b̄io yi à mi na miten búenbúen le yi à yí sa ho floró tá. Mi wé fio na b̄ia b̄io s̄a le Dónbeenĩ yi búenbúen yi f̄éé. ¹⁹ Mi mún wé fio na ínén yi, bèra a na à h̄a b̄ioní na á ĩ ko à ĩ b̄io à le Dónbeenĩ dé ĩ j̄ii yi, à ĩ dàń zéení le b̄in-tente b̄io na lá sà yi lè le s̄i-heb̄úee. ²⁰ O Yeesu *Krista dó mi le ĩ zéení le b̄in-tente mu lè ɓa nùpua. Lé b̄ɔ́n n̄on ɓa dóràa mi ho kàsó yi. Awa, á mi fio na miĩ à ĩ dàń zéení le b̄in-tente mu b̄io lè le s̄i-heb̄úee làa b̄io mu koráa.

Móndén t̄enti

²¹ Wàn za Tisiiki na wa wa làa sòobéé, wón na wee sá a Núh̄uso tonló sese, wón ɓueé zéení b̄io á ĩ b̄io karáa búenbúen làa mia, à mi z̄ũn mu. ²² Lé b̄ɔ́n b̄io yi á ĩ wee tonkaráa wo mi c̄n, ò o ɓuee zéení b̄io wa b̄io karáa làa mia, à h̄ĩ mi s̄a.

²³ Le wàn Maá Dónbeenĩ là a Núh̄uso Yeesu *Krista à na ho h̄éerà minén na lé wàn zàwa lè wàn h̄inni k̄erèt̄iɛwa yi. Le ɓa wé à mi wań mín, à wíoka dé mi s̄a o Yeesu yi. ²⁴ Le le Dónbeenĩ wé wé mu s̄amu làa b̄ia búenbúen na wa wa Núh̄uso Yeesu Krista lè le waminĩ na j̄ii m̄ia.

Dónbeenì páaní fīnle vūahũ
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fcef9bf